

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimars 13 de Desembre de 1898

Núm. 8.776

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 4
n provincies trimestre . . . . . 3'50
Extranger y Ultramar 7
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallefré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son les millors
probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per cró-
nica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.
Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demás días de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

Medalla d' or, Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS

DE

Marcial Ombrás (propietari)

Ronda del Carril, Figueras, (Girona)

Barbats, estacas y empeltats.—Preus reduhits y autenticitat garantida.
Trenta hectáreas de plante.

Secció doctrinal

Greta autónoma

Consumatum est!... Aquells mateixos que fa tan sols un any bombejaren crudelment y á mansalva desde sos formidables enginys de guerra estacionats en las aygues que voltan la hermosa isla, soli llegendarí del inflexible Minos, al esbart de valerosos patriotes pochos y abandonats, tot lo poder de la Porte; aquells mateixos son los que avuy, al ressó de victoriosos himnes de pau sacrossanta y baix l'estrépit de las canonades, no enjegadas contra indefensa gentada, sino disparadas en honor del Seberá condicional del non Estat de Creta, conduheixen triomfalment y dintre d' aquelles naus mateixas, are empavesadas en senyal de festa, que trossejan ab sos fochs las poblacions del litoral candiote, defensant als turchs en aras de la idea miserable d' un suposat equilibri polítich, al príncep Jordi de Grecia fins á son incipient càrrech de suprema é improvisada magistratura.

Més, ah!... Que si 'l contrast entre la política avuy adoptada per las grans potencias y la que shir seguiren se fa prou evident en presencia dels fets, molt més eloquents sempre dintre de sa convincent mudesa que las disposicions més especulativas, resta á considerar, empero, que 'ls movils que hajan pogut inspirar, segons la ocasió, tan oposada conducta en las iniciatives de la diplomacia europea, no deixan pas en cap bon lloch lo concepte que pugan mereixer la movilitat colectiva en que haja basat sos fins polítichs ni la forma gens adecuada, verdader abús de força en cada cas, segons lo que ha procedit en la práctica al desenrotllar aquells.

L' egoisme més descarnat, en efecte, la enveja reciproca, fins potser la por, malament dissimulada, d' una conflagració general, son los únichs motius que impulsaren en la primavera del any passat á las potencias á intervenir en la cuestió de Creta; més en favor dels turchs, perque d' aquest modo, ab lo pretext de defensar los drets de soberanía del sultá y de mantenir aixís lo *statu-quo*, servían conscientment á sos privatis interessos que 'ls aconsellavan, per lo moment y com á única táctica, que procreessin allunyar lo temut conflicte general fent, fos com fos, que s' anés aplasant la resolució de la anomenada *cuestió d' Orient* per temps indefinit.

Aixó, y no altra cosa, es tot lo que convenia á las potencias de primer ordre interessadas en lo conflicte que tan inoportunament pera elles venia á plantejar en malhora l' alsament dels cretenchs secundat per la generosa iniciativa de sos germans de rassa 'ls helens.

Donchs be; aquesta solució fou imposada per dos cops á canonades, tant al pretendre 'ls grechs intervenir á Creta, ocasió en la que ells, com los cretenchs, foren coibits per la força més aclaparadora, com al permetre las potencias que ja en lo segon període de la cuestió, quan lo conflicte armat entre Grecia y Turquia, aquesta pogués consumir sense destorb, sino fou ab la aquiescencia d' Europa, la descomunat sixtada del reduhit exércit grech que volgué resistir á sos poderosos recursos militars, verdader instrument, aquesta vegada, de la opinió colectiva de la vella diplomacia y bras flagellant inmillorable posat per la casualitat al servey de la más descarada de las opresions.

Més si aixó fou aixís, perque d' aquest modo era convenient que succehis allavors, no tardá molt la diplomacia en adonarse de que havia tal volta contribuït inconscientment, permetent aqueix alarde de força á Turquia, á la revifalla del *chome melats*, de quina herencia, á sa presumpta mort, tota Europa vol ésser poch ó molt afavorida llegataria. Y n' hi hagué prou ab remarcar aixó pera que, tractant de corretgir l' erro, s' apressuren las potencias á fer entendre als turchs que no podían pas aspirar fins á conseguir altre profit de sa victoria militar sobre de Grecia, que una indemnissació en diner, ridícula per lo petita, juntament que ab la benevolensa anterior, fruyt del agraïment de las nacions interessadas en la solució que s' havia donat al conflicte.

Avuy, seguint en funcions actives dintre d' aqueixa nobilíssima tasca de tutor dels débits que elles mateixas s' han irrogat, la majoria de las grans potencias ha entés, al contrari precisament de tot alló que entengué l' any passat, que era ja arribada l' hora de fer ellas lo que no deixaren fer, ab moltíssim més dret pera ferho, als grechs.

Y per aixó es que, una vegada ben servits del instrument que realisá sos plans, s' apressuren á trencarlo com si fos trasto inútil; y aquells mateixos que bombejaren las poblacions cretenchas en favor dels turchs obligan are per la força als turchs á evacuar la isla. Mentres que al ressó de victoriosos himnes y al estrépit de las canonades de las naus representants de las potencias pendrá possessió de son difícil é improvisat càrrech de magistrat suprem de Creta 'l príncep Jordi de Grecia, 'l fill d' aquell contra de qui s' aixecá unánim tota Europa per haverse atrevit á provocar de non ab sas iniciatives la *cuestió d' Orient*.

La comedia, donchs, s' ha ben acabat. Are ja podem riure y respirar tranquils que l' equilibri europeu queda consolidat en ferma per alguns anys.

MANUEL XUCLÁ MAURICIO.

Conversa entre desconeguts

Lo del Supot, aburrit de tant de ploure, desá lo forcat y las eynas de conreuhar la terra; portá la mula á cal' seu sogre, y mudat ab la gorra morada, agatá 'l tren... y cap á Mataró á veurer un cunyat que es pescador.

Com que de viatge sempre hi ha tafaners, un li preguntá si era del camp, ahont anava y qui sab quantas cosas més.

La conversa s' va generalisar y un senyor dels que van á tercera classe, li va preguntar si fumava, contes tant molt grave lo Gran que de gorra, sí, perque ell may havia entrat á cap estanch. Li van donar un pure de cinch centims, y després de partirlo en dos trossos, lo va encendre.

Si 'l tabaco es bó, ó es dolent, la conversa va recaure á la plantació del tabaco. Lo nostre pagés res deya, fent lo «toni» y 'l senyor, trayentse un diari, les va llegir un article del Sr. Tobella, titulat «Lo tabaco».

Després de fer cada un dels viatjers lo seu comentari, nostre pagés de la gorra morada, hi va intervirre dihent: aixó que acaba de llegir, anys fa que 'l criat de don Pau, estant al Mas, va llegirho en un diccionari que 'n diahan del «Abate Bozier», sels que en lloch de l' any 1559, que s' va propejar per la Europa va ser lo 1560, y per compte de ser originari de la isla de Tabasco, ha d' ésser de Tabago.

Que 'l tabaco s' a cultiva miller als paissos càlits, tothom ho sab; mes també sé jo fa molts anys, que va bastent ba ahont glassa al hivern.

He dit que may havia anat á cap estanch, y mirin quins dits més torrats que portio.

Y 'l nostre home los hi explicá lo outlin del tabaco, sense barrejarhi palla, deixant blans á tots los del tren.

Lo senyor del diari va pendre moltes notes mentres lo Gran los feya la historia desde la sembradora, trasplantació, xercolació de la planta, aclarida de fullas, escapsament de las motas, cullida de la fullas, secament, apilament de dea en deu fullas, fermentació dintre capsas tapadas ab un drap de llana, y cap á fer puros y picadura; lo que 's vulgui. Va recomanar que durant la fermentació, se miri sovint remanant, si convingués, y girant los plechs de las fullas, com també que las caixas havían d' estar al cap-d'-avall d' un cup, perquè la temperatura fos constant.

Sens adonarsen del viatger van arribar á Sans, ahont va baixar lo Gran, quedant los del vagó admirats de lo que 'ls havia dit aquell home de la gorra morada.

Cada hù feu lo seu comentari, menos lo senyor del diari, que tot enfadat va dir: si en lloch de molts que escriuhen als diaris y que 's groxan en bons sillons vora las estufas y trepitjan catifas en los centres agrícolas hi tinguessim gent pràctica, encara que portin gorra morada, d' altre modo aniria la agricultura.

UN PAGÉS.

«Círcol Artístich Catalá»

Magnífica resultá la vetllada qu' am motiu de sa inauguració tingué lloch en la nit del passat diumenge. Ja desde bastant avans de l' hora 'n que devía comensar la festa, s' anaren omplint sos salóns d' una concurrència escullidísima, qu' admirava l' acert y bon gust qu' havia tingut la Junta de Govern á l' adornar y decorar 'l local, enlluminat tot am metzeros universals, instalats pel senyor Alomá, am tal abundament que feya 'l mateix efecte que si hi haguessin hagut focos electricchs.

Gracias á l' amabilitat del senyor Quer, que generosament s' oferí á la Junta pera cuant fos necessari, tant l' escala com lo saló d' actes y l' escenari del teatro, presentavan un vistós aspecte per lo nombre considerable de plantas que ostentavan, distribuídas, per cert, ben artísticament.

Lo salonet d' entrada fou convertit en una exposició, encara que petita, no per aixó menos notable, donchs en ell s' hi veyan traballs dels que més se distingeixen avuy, en nostra ciutat, entre l' estol d' artistas que l' honran. Recordém las firmas del malaguanyat L'obera, dels senyors Soberano, Casals, Clausells, Bergadá, Puig, Fornells y Oliva, que hi tenían hermosas obras de pintura y dibuix, y un escut alegórich modelat y regalat al Círcol pel escultor senyor Fargas, qui hi tenía també varis apunts al llapis.

A dos quarts de deu en punt obrí la vetllada l' Ilustre Director de nostre Institut don Eugeni Mata, que presidí l' acte á instancias de la Junta, pronunciant un discurs improvisat, que com tot lo que surt de sa pensa privilegiada fou escoltat ab interés extremat y premiat am grans aplausos. Tot seguit lo secretari del Círcol senyor Cavallé l'egí una mo't sentida memoria, explauant lo pensament dels fundadors y 'ls ideals que persegueixen, que no son més que «l' foment y propagació de l' Art y 'l conreu de la llengua catalana.» Fou molt aplaudit. Se llegiren després poesias pels senyors Rovira, Cavallé, Codina, Carbonell (F.), Sardá y Tous, qu' agradaren totes en extrém, executant lo terceto de guitarra, bandúrria y llaut, los senyors Fuster y Arbona, varias pessas de son selecte repertori, havent de repetir casi tots los números pera acallar 'ls aplausos de l' auditori.

La senyorete Neus Canaval, á qui no coneixíam més que com á actriu, se presentá com una triple consumada, cantant, ab exquisida delicadesa y afirmament un dúo am lo tenor senyor Vilella y un altre am lo senyor Anguera, mereixent los tres, junt am lo senyor Planás que 'ls acompanyá al piano, las enhorabonas y aplausos entusiastas de tota la concurrència.

Pregat per la Junta 'l senyor Mata llegí una hermosíssima poesia apologiaca de nostre llengua benivolguda, y un altra d' humorística intitulada Tant me fa, que feu riurer de debó al públich, y terminá la primera part de la festa lo senyor Planás (F.), que llegí 'l discurs de gracias reglamentari, fugintse am molt bon acert del motillo vulgar am que s' acostuman á confeccionar aques a classe de traballs.

Després d' un curt intermedi, la Sección Dramática del Círcol posá n escena 'l drama en un acte i Catalunya! qu' obtingué una execució acabadíssima per part dels senyors Cavallé, Carbonell (F.), Tous, Fornells, Llauredó y Capdevila, finalisant la festa amb uns quents de piano tocats pel senyor Anguera.

No podém acabar aquesta lleugeríssima ressenya sense enviar al senyor Clausells lo més sincer aplau-

so pel gust qu' ha tingut en pintor lo teló de boca del teatro del Círcol, obra que l' honra á n' ell y que fa que cap més societat de Reus pugui esvanirse de possehir cosa semblant.

Y pot estar satisfeta la Junta del Círcol y especialment son digne president senyor Boada. d' haver portat á cap una obra que tant representa per la cultura de nostre ciutat, y que segurament ha de mereixer las simpatías de totas las personas ilustradas.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 12 de Deseembre de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular. Includes data for 9m and 3t.

Nostre actiu y ben informat corresponsal á Madrid, en telégrama expedit á las 5 de la tarde d' ahir, nos fá sapiguer haver firmat S. M. la Reina Regent un Real Decret nombrant Comissari regi d' Agricultura á nostre estimat amich D. Pau Font y de Rubinat.

Inútil creyém manifestar quant nos plan la distinció de que ha sigut objecte nostre amich, distinció merescudíssima y sumament acertada per las especials dots y vastos ceneixements agrícolas que tothom li regoneix.

Sería molt convenient que 's fés arreglar l' empedrat del carrer de Monterols. Hi há bastants clots y alguns prou fondos porque puguin fer pendre mal á qualsevol fill de vehí.

La temperatura primaveral que regná diumenge feu que la concurrència als passeigs y als nombrosos masets de nostre terme fós molt numerosa.

Lo Teatre Fortuny, en las funcions de tarde y nit del diumenge, feu lo seu Agost, puig la concurrència á las dos fou numerosíssima.

Lo carrer del Vidre de cada dia sembla més un dipósit de bruticie; y aixó que 'ls vigilants del municipi no 'n son gayre lluny.

Los vehins prou se 'n queixan, los que acostuman á passejarse per los porxos de la plassa de la Constitució també; més l' abús no 's corretgeix, ni 's corretgirá; y sino al temps.

Tindrà d' acabar com la plasseta del darrera al solar del teatro vell, que hi há un benefactor de vehí que 's pren la molestia de fer recullir la brossa y escombrarho cada semana.

Lo senyor Alcalde prou donará ordres; á cumplir las... ab la mateixa velocitat que porta un caragol quan camina per la pols.

En la funció que en lo Cinematógrafo «Lumiére» establert en lo carrer de Llovera 49, se donará lo dimecres á benefici dels repatriats, s' exhibirán las següents vistas:

Carnaval á París.—Rellevo de la guardia dels Alabarders en lo Palau Real.—Jochs infantils; batalla de plumas.—Desfile de Llanceros.—Arribada d' un tren á la estació.—Bany de Diana á Milán (Italia).—Corrida de toros.—Tancament dels toros.—Arribada de la cuadrilla á la plassa.—Desfile de la cuadrilla.—Sort de varas y banderillas.—Mort del toro.—Arrastre. Lo programa es escullit.

A las onze d' ahir al dematí s' efectuá l' enterro del qui en vida fou un amich particular y company nostre D. Geroni Bartulí.

A son enterro hi assistí una numerosa concurrència y en la caixa que contenia las sevas despulas s' hi veyan coronas hermosas ofrenas dels famichs del finat y de las societats de que n' era soci, y en las cues, per son carácter franch y expansiu, son amor al estudi y per los seus dots d' actor, s' havia fet popular.

Descensi en pau y rebí la seva familia l' expressió de condol que ab aquestas ratillas li enviém.

Per los telegramas de Madrid que ahir portavan los periódichs de Barcelona, sembla que dissapte fou lo dia que 's firmá á París lo tractat de pau entre 'ls

hijos de padres desconocidos y 'ls hidalgos, ó sia 'ls Estats Units y Espanya.

Lo que ha costat obtindre la pau, prou está en la memoria de tots los nostres lectors y especialment dels que son catalans.

¡Vegin si 'n teniam de rahó en nostra desinteressada propaganda de dos y un any enrera!

Diumenge fou molt visitat lo «Cinematógrafo Lumiere» del carrer de Llovers per mes que las vistas que s' exhibiren en poch se diferenciavan de las que nostre públich ho te vist allí y al teatro.

Lo mercat que ahir se celebrá en aquesta ciutat se vegé fovorescut per molta concurrència de forasters.

Las tranzaccions que 's realisaren foren en bon número y en las botigas de roba de la plassa del Mercat y carrer de Monterols tot lo matí se vegeren atabelats de feyna.

A prech de varis de nostres amichs recomaném á la empresa del Teatro Fortuny y al Director de la companyia dramática Sr. Bueno, que procurin posar en escena l' hermós drama «El Padre Juanico» del popular é inspirat autor catalá D. Angel Guimerá.

Creyéim que aquesta obra pot donar algunas bonas entradas á la empresa y per lo tant, li convé posarla en escena vetllant per sos interessos com pera complaure al públich.

La Academia de Dret de Barcelona que presideix l' ilustre juriconsult y notari d' aquella ciutat don Carlos M. Soldevila, ha dirigit á la Reyna Regent un Misstje inspirat en ideals catalanistas que acaba ab las conclusions següents:

1.º Regoneixement de la personalitat de las grans regions naturals é históricas d' Espanya y consegüent organizació del régimen autonómich de sos interessos, continuat á cárrech del Estat espanyol únicament aquellas funcions que requereixen la protecció y foment del interessos realment comuns á todas las regions d' Espanya, com son relacions internacionals, represió dels delictes, aranzels, marina, comunicaciones, etc.

2.º Organizació corporativa pera fins polítichs, de las professions (carreras, arts, oficis, industrials, rendas), avuy dia sols organizadas en part pera fins fiscals y encare en aquest respecte imperfectament, ab las agrupacions que resultin, «classes» adecuadas á la vida social moderna que exercixin lo Dret de sufragi en tots los ordres: Estat municipal, Estat espanyol.

Ab la funció de la nit d' ans d' ahir se despedí de nostre públich l' electricista Mr. Peters, que tan bons ratos nos havia fet passar en lo Teatro Cortuny ab las audicions del «microfone» y exhibicions del «biographe».

En la plassa del poble de Bamba (Valladolid) s' ha descubert un antiquíssim sepulcre de pedra, contenint restos humans que 's desteyan al contacte de la má.

En anys anteriors se descubriren també sepulcros idéntichs, perteneixents sens dubte á un cementiri que hi hagué en tal lloch en passats temps.

Se supose que pertenesqué als cavallers de la ordre de Sant Joan, per trobarse inmediat al que fou son palau.

De Bélgica han escrit al governador civil de Saragossa, pregantli informi si hi ha medi de colocar capitales en ferrocarrils, tranvías ó minas que esfiguin sense explotar en dita provincia.

Lo senyor Avedillo que veu en lo prech un medi de portar capitales pera dedicarlos á la explotació, ha demanat antecedents é informes pera donar una contestació detallada de las minas registradas y las sonas termes ahont se trobin.

A Almería se mou lo projecte de construir un ferrocarril eléctrich per tota la costa, que segurament será 'l primer en Europa, utilisante la energia latent dels molts salts d' aigua que hi ha en la rica comarca que ha d' atravesar la nova vía.

Tots los Ajuntaments del partit judicial de Olot han manifestat en favor de la constitució d' una Diputació única á Catalunya, que disfruti d' autonomia administrativa, y que las eleccions se fassin per agrupacions dels interessos socials.

Catalunya ha tingut una pérdua ab la mort de don Joan Sardá, ocorreguda la setmana passada á Barcelona.

Era un juriconsult eminent, un orfíctich inmillorable, un escriptor castís y un catalá deis bons. De son saber se 'n podia esperar encare molt, puig se trobava en la edat mes a proposit pera esser útil á sa familia y á sa patria. Intim amich del plorat Ixart, del célebre novelista Oller y de tots quants avuy floreixen en lo camp de las lletres, ocupava en ell un lloch preeminent. Sa mort, donchs, ha sigut sentidíssima, constituhint son enterro una verdadera manifestació de dol. —E. P. D.

Ha quedat constituída la «Agrupació Catalanista del Gremi de manyans y Mestres manyans de Barcelona» adherida á la «Unió Catalanista». La componen, com pot dednirse de son nom, elements menestrals, verdaderas forasas vivas de la terra, que, comprenent que sols lo Catalanisme pot tornárolshi 'l lloch d' honor que en lo concert Polítich económich varen tenir sempre quan Catalunya era mestresa de sa casa, han abrausat nostre programa ab entusiasme y 's proposan lluytar ab fé per la autonomia de Catalunya.

Estém segurs que no serán sols los manyans de Barcelona en acoplar-se en «Agrupació Catalanista», sino que, seguint son hermós exemple, veurém neixer Agrupacions compostas dels elements de tanta ofícia y arts com tenen en nostra ciutat honrosas tradicions, impelits pel esperit d' agremiació que en los catalans es característich.

Felicitem alr manyans de Barcelona per haver senyalat lo bon camí, fet que considerém de gran importancia pera 'l total desenrotllament de la nostra terra.

Lo cónsul d' Espanya á Veracruz comunica que ha mort en aquella ciutat lo prebere D. Joaquim Estruch y Glosa, de cinquanta anys natural de Barcelona, y arribat fa poch dias á aquella localitat, procedent de Panamá. En una petita maleta que possehia dit senyor s' hi trobaren los següents valors: Un pagaré de set mil duros en or espanyol á favor del senyor Estruch y á càrrech dels senyors R. Gonzalez y sobrino, ab venciment al 31 de Desembre de 1899. Un rebut de cent duros en plata metálica, pagaders á Santa Clara (Cuba). Un rebut de mil quatrecentos duros en or espanyol contra 'l Colegi de San Antoni Abad de Barcelona. Un rebut de 6.381'40 duros contra D. Gumersindo Homs. Vuytanta duas monedas en or espanyol de 25 pessetas cada una. Aquestos valors han sigut dipositats en lo jutjat segon de primera instancia de Veracruz.

Divendres devía haver sortit del port de la Habana una escuadrilla composta dels barcos auxiliars «Rápido» y «Meteoro», los creuhers «Alfonso XII», «Conde de Venadito», «Marqués de la Ensenada», «Infanta Isabel» y 'ls canoners torpeders «Nueva España», «Diego Velázquez», «Marqués de Molins», «Martín Alonso Pinzon», «Luís Pinzon» y «Filipinas». Los dos creuhers auxiliars portarán en sas cubertas y entreponts las canoneras que per son reduhit port no poden practicar la travessía del Atlántich.

La escuadrilla anirá á la Martinica y d' allí á Cabo Verde y Cádiz. En un dels citats barcos han degut embarcarse las despulias de Colón.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 1264'31.

Cinematógrafo Lummière, situat en lo carrer Llovera, (Padró), 49.—Funció tots los dias de las 5 de la tarde á las 12 de la nit.

Tots los dias s' exhibirá una gran corrida de toros per los destres Mezzantini y Reverte y s' exhibirán també sis vistas diferentas tots los dias, donantse á més audicions de fonógrafo.

Entrada general 20 céntims, preferéncia 30; se cambian vistas diàriament.

Secció oficial

Registre civil

dels dias 10 y 11 de Desembre de 1899

Naciments

Antón Jordá Ferré, de Pere y Antonia.—Olegari Bové Sans, de Ramon y Ramona.—Casimir Bosque Amat, de Enrich y Mercé.

Matrimonis

Pau Borrás Deu, ab Maria Aragonés Massagué.

Defuncions

Joan Pujol Carim, 35 anys, Segon del Roser, 24.—Maria Gené Barberá, 1 any, Presó, 13.—Joseph Ferré Pagès, 40 anys, Pujol, 16.—Franci-co Santomar Roquet, 80 anys, cova del Mas del Cabalet.—Joseph Borí Garrell, 70 anys, Amargura, 26.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Llucia.
Sant de demá.—Sant Nicasi.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	52'63	Cubas del 86	48'75
Exterior		Cubas del 90	41'
Colonial		Aduanas	85'75
Norts	24'	Ob. 5 0 0 Almansa	79'62
Fransas	26'25	Id. 3 0 0 Fransa	41'25
Filipinas			

PARIS

Exterior	42'20	Norts	
		GIROS	
París	35'75	Londres	34'40

Se reben órdras pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cetisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	52'52	Aduanas	85'75
Exterior		Norts	24'10
Amortizable		Fransas	26'25
Cubas 1896	48'75		
Cubas 1890	40'75	Obs. 6 0 0 Fransa	80'
Exterior París	42'20	Id. 3 0 0	41'12
		GIROS	
París	35'75	Londres	34'40

Cambis corrents

en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres á 90 dias fetxa.	
» á 8 dias vista.	
París á 8 dias »	
Marsella á 8 dias »	

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPRR.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Compañía Reusense de Tranyías			
Compañía Reusense de Tranyías privilegiadas de cinch per 100		200	

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas de dia 10

De Port-Vendres en 2 dias, gol. espanyola «Joven Pepita», de 73 ts., ab hocoys buyts, consignat á don Antón Mariné.

De Malaga en 2 dias, v. rus «Sirius», de 664 toneladas, en lastre, consignat als senyors Boada germans.

Despatzadas

Pera Cette v. «Correo de Cartagena», ab ví.
Pera Vinaroz berg. gol. «Batasas», ab tránzit.

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Als Herniats

(TRENCA TS)

Constitueix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es sufficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d' ofici que, ab lo major descare, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de

las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar á vostres fills ab vendatje brut, incómodo y perillós, consulteu ab vostre metje y ab seguritat os dirá que pera la curació de las hernias de vostres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo bragueret de «cautchouch» ab resort.

«Tirants Omoplátichs» pera corretegir la «cargazón» d' espallias.

«Faixas hipogástricas» pera corretegir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias, ab larchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausells de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compañia comich-dramática

de don Wenceslao Buena.

Funció pera avuy.—Segon abono.—6.ª de la 2.ª sèrie.—La bonica comedia en tres actes «Los dulces de la boda» y l' aplaudit jaguet comich en un acte «El cascabel al gato».—En los intermedis l' aplaudit sexteto executarà las següents pessas: «Poeta y aldeano» (sinfonia) Suppé.—«Hernani» (fantasia) Verdi.—«Lune de miel» (valsos) Waldteuffel.—«Lohengrin» (preludi primer acte) Wagner.

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al parais 2.

A tres quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 12.

Diuhes d' Argel que ahir anclá lo barco americá «Hellena» en aquell port.

Los mariners anaren al café, y él entrar, los espanyols que hi havia al establiment se 'n anaren. Las tendas d' espanyols que hi ha á Argel, que son moltas, no volen vendre als nortamericans.

Si no marxan prompte 'ls mariners yankees, se tém un conflicte.

—Un telégrama de la Agencia Fabra diu que Calixte Garcia, que aná á Washington pera tractar de la forma de govern de Cuba, ha mort á consecuencia d' una pneumonia.

Segons un despaig del «Imparcial», lo cabecilla cubá no ha mort, pero está gravíssim.

—Segons noticias de Manila, los americans destinaren varis barcos pera anar á Batangas. L' objecte del viatge era saber l' estat del país. Allí s' havia cons. tituhit un govern tagalo, quins funcionaris miraren ab gran rezel als yankees y no 'ls deixaren desembarcar. Aquestos apelaren á Aguinaldo, lo qual los permeté 'l desembarch, custodiantlos una escolta de tagalos.

A Batangas hi ha quatre mil espanyols presoners, los quals treballan de brassers.

—Diuhes de Roma que en lo Vaticá hi ha gran entusiasme per l' éxit del Banch de Sant Pere.

—La premsa alemana censura que 's dediqui á Guerra y Marina la major part dels ingressos, en perjudici de la industria y la agricultura.

L' emperador d' Alemania visitarà en breu el rey d' Italia.

—Al sortir de Nova York lo «Massachussets», devant de la isla del Gobernador topá ab un obstacle, quedant ab averias d' importancia. Lo barco tingué de tornar al dich.

—Diu «El Liberal» que s' ha de fer una nova consulta als comicis y creu possible que ara la gent no 's deixi suplantar lo vot.

Cromos y tarjetas

pera felicitacions

S' ha rebut un variat y luxós assortit de cromos, cartulinas y tarjetas, tots ells d' alta novetat y propis pera felicitacions.

Se venen á preus reduhidíssims.—Imprempta Ferrando, plassa de la Constitució.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACÈUTICH)

Demanen tots los que tinguéu tós en qualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit aliviar cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que ellas constitueixen un preciós medicament para combatrela.

Preu 1 pesseta capsa

Nota.—Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles abont no hi hagi farmacia sempre que s demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelayo, 42

Barña.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminueixen y fluidifican la biscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuben la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficas para combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica Asma, Enfsema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich. Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil ferlosli pendre medicaments.

A cada capsa acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsa 6 rals

Publicacions regionalistas que s reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzèni de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económic, lo més eficas, lo mes durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

balx garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA

LA HERMANA... (mirrored text from the reverse side of the page)

Secoó otolals... (mirrored text from the reverse side of the page)